

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 1539/2023
05.10.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш, Мирјане Андријашевић, Јасмине Стаменковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА ПР, RENT-A-CAR, чији је пуномоћник Иван Маштраповић, адвокат у ..., против тужене НЛБ Комерцијална банка АД Београд, чији је пуномоћник др Немања Алексић, адвокат у ..., ради утврђења и исплате, вредност предмета спора 94.740,00 динара, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 5Пж 11768/21 од 26.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 05.10.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 5Пж 11768/21 од 26.04.2023. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 5Пж 11768/21 од 26.04.2023. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Ваљеву П 469/21 од 26.10.2021. године, у ставу првом изреке утврђено је да је апсолутно ништава и да не производи правно дејство одредба члана 5. тачка 5.1. Уговора о дугорочном кредиту кредитна партија број ..., закљученог дана ...2014. године у Шапцу између тужиоца и правног претходника тужене, којом се тужилац обавезао да пре пуштања кредита у течај једнократно плати банци накнаду за обраду захтева у висини од 1,00% одобреног износа кредита у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан одобрења кредита; у ставу другом изреке обавезана је тужена да тужиоцу исплати (врати) имовинску корист коју је стекала из апсолутно ништаве одредбе члана 5. тачка 5.1. предметног уговора о кредиту и то новчани износ од 94.740,48 динара са законском затезном каматом која се има обрачунати почев од 18.09.2014. године до исплате; у ставу трећем изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да плати тужиоцу законску затезну камату на износ главног дуга од 94.740,48 динара за период почев од 19.09.2009. године до 17.09.2014. године, као

неоснован; у ставу четвртом изреке обавезана је тужена да тужиоцу плати на име накнаде парничних трошкова износ од 43.168,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда 5Пж 11768/21 од 26.04.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена наведена првостепена пресуда у ставовима првом, другом и четвртом изреке.

Против другостепене пресуде тужена изјављује ревизију, због погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Оцењујући испуњеност услова за дозвољеност ревизије тужене, изјављене на основу члана 404. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11...10/23), Врховни суд је нашао да у овој врсти спора не постоји потреба за уједначавањем судске праксе. Према разлозима изнетим у образложењу, побијаном пресудом није одступљено од судске праксе. Изражено становиште другостепеног суда о разлозима ништавости одредбе уговора о кредиту у складу је са правним ставом усвојеним на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда, одржаној 22.05.2018. године и његовом допуном усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда, одржаној 16.09.2021. године. Наведеним правним ставом изречено је да банка има право на наплату трошкова и накнада банкарских услуга, па одредба уговора о кредиту којом се корисник кредита обавезује да банци плати трошкове или накнаду за обраду кредитног захтева није ништава под условом да је уговору претходила понуда банке са садржаним јасним и недвосмисленим подацима о трошковима кредита. Трошкови, или накнаде, које банка обрачунава приликом одобравања кредита или који су познати на дан обрачуна и које банка обрачунава клијенту у току реализације кредита могу бити посебно исказани у уговору о кредиту као обавеза корисника кредита, било у процентуалном износу или у апсолутној вредности, али услов је да закључењу уговора претходи понуда банке у којој је одређена обавеза плаћања тако јасно и недвосмислено да корисник кредита ниједног тренутка не буде доведен у заблуду о којим трошковима, или накнадама је реч. У ситуацији у којој током поступка није доказано да је тужена поступила на описани начин и да је кориснику кредита доставила понуду са прописаном садржином, то представља њену несавесност која води ништавости имовинског права уговореног таквим поступањем у сопствену корист, због чега нема повреде правног става Врховног касационог суда. Такође, у конкретном случају, према разлозима ревизије нема потребе за разматрањем правног питања од општег интереса или правног питања у интересу равноправности грађана, као ни потребе за новим тумачењем права.

Без утицаја на дозвољеност ревизије је позивање тужене на допуњен правни став усвојен на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 16.09.2021. године, из разлога што је ништавост спорне уговорне одредбе суштински утврђена из разлога недостатка адекватне понуде за закључење уговора, а не због недостатка објашњења структуре и механизма на основу којих је формирана накнада за реализацију уговореног кредита.

Због тога је, на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку одлучено да се не дозволи одлучивање о изјављеној ревизији као посебној, односно изузетно дозвољеној.

Врховни суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије применом одредбе члана 410. Закона о парничном поступку и нашао да ревизија тужене није дозвољена.

Тужба ради утврђења и исплате поднета је дана 23.06.2021. године, а вредност предмета спора је износ од 94.740,00 динара.

Одредбом члана 487. став 1. и 3. Закона о парничном поступку, прописано је да су у поступку у привредним споровима, спорови мале вредности су спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност од 30.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе и да се споровима мале вредности сматрају и спорови у којима предмет тужбеног захтева није новчани износ, а вредност предмета спора коју је тужилац навео у тужби не прелази наведени износ.

Одредбом члана 479. став 6. наведеног закона, прописано је да у споровима мале вредности против одлуке другостепеног суда није дозвољена ревизија.

Како се у конкретном случају ради о привредном спору мале вредности у којем је вредност предмета спора очигледно испод наведеног законског лимита, ревизија тужене није дозвољена, у смислу члана 479. став 6. ЗПП.

Из наведених разлога, на основу члана 413. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу другом изреке решења.

**Председник већа – судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић